

TÜSİAD
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
ÜMİT BOYNER'İN
10. TEKNOLOJİ ÖDÜLLERİ
BASIN TOPLANTISI
AÇILIŞ KONUŞMASI

13 Eylül 2011

The Marmara Oteli, İstanbul

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara - Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35
www.tusiad.org

Faks: +90 212.249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

TÜBİTAK, TTGV ve TÜSİAD olarak, sanayimizde teknolojinin ve yenilikçiliğin önemine duyduğumuz inançla, bu yolda öne çıkan kuruluşları ve kişileri ödüllendirmek üzere 1997 yılında Teknoloji Ödülleri'ni oluşturduk. Önümüzdeki sene onuncusunu düzenleyeceğimiz etkinliğimizin özel sektör içerisinde heyecan verici bir yarış olduğunu görüyor, ödülümüzün sahip olduğu değer ve gördüğü ilgiyle gurur duyuyoruz.

Etkinliğimizin başlıca amacı, özel sektörde teknoloji ve inovasyon alanında başarı hikayelerini kamuoyunda daha fazla görünür kılarak, bu konuda tüm kesimlerde bir motivasyon ve heyecan yaratmak. Zira artık hepimizin çok iyi bildiği gibi, bir ülke için rekabetçiliğin yolu inovasyon ve teknolojik açıdan yetkin bir sanayiye sahip olmaktan geçiyor. Bilgi ekonomisine dönüşümde geri kalmak, ülkemizin karşı karşıya olduğu riskleri derinleştirecektir. Teknoloji ve inovasyon kapasitemizin artması, küresel rekabet avantajının güçlenmesi, üretkenlik ve milli gelir artışı, istihdam olanaklarının gelişmesi, çevre ve enerji arz güvenliğinde iyileşme sağlanması; kısaca sürdürülebilir bir ekonomik ve sosyal kalkınmaya sahip olmak anlamına geliyor.

Ülkemiz, ihracata dayalı bir üretim modelini hedeflerken, toplam ihracat içerisindeki orta ve ileri teknolojlili ürünlerin payını da muhakkak artırmalıdır. 2011-2014 yılları için hazırlanan Sanayi Stratejisi Belgesi'nin de ana hedefi "Orta ve yüksek teknolojlili ürünlerde Avrasya'nın üretim üssü olmak" şeklinde belirlendi. Yine aynı belgede, "yüksek teknolojlili sektörlerin ekonomideki ağırlığının artırılması, geleneksel sektörlerimizde daha yüksek katma değerli bir yapıya geçilmesi", Türkiye'nin sanayi stratejisinin temel alanı olarak vurgulanmıştır.

Ar-Ge'ye ayrılan kaynakların artışı bakımından ülkemizde son yıllarda olumlu gelişmeler yaşandığını biliyoruz. Ancak Ar-Ge'nin ticari getirisi yani bir anlamda inovasyon bakımından hala gelişmiş ülkeler arasında maalesef arzu ettiğimiz seviyede değiliz. Geçtiğimiz günlerde açıklanan, Dünya Ekonomik Forumu'nun hazırladığı Küresel Rekabet Raporu'ndaki verilerden bahsetmek istiyorum. Bu rapora göre Türkiye pazar büyüklüğü açısından 142 ülke içerisinde 17. sırada yer alırken, rekabetçilik açısından 59. sırada yer almıştır. İnovasyon açısından rekabetçiliğe bakıldığında ise ancak 69. sırada kendine yer bulabilmiştir. Bu saydığım sıralamalar, ülkemiz ekonomisinin büyüklüğü ve inovasyon kapasitesi arasında maalesef bir uyumsuzluk olduğunu bir kere daha gösteriyor.

Bir diğer önemli gösterge olan patent istatistiklerimize göz atınca da ülkemizin ekonomisinin büyüklüğüne oranla yenilikçi ürün, hizmet ve süreç geliştirmekte oldukça geride olduğumuzu görüyoruz. Bunun önemli bir sebebi araştırma kurumlarında gerçekleşen Ar-Ge faaliyetleri ile özel sektörün ihtiyaçlarının tam olarak örtüşmesi açısından birtakım sıkıntıların olmasıdır.

Yıllardır üniversite - sanayi işbirliği hakkında konuşuyoruz, tartışıyoruz ancak hala üniversitelerin döner sermaye işleyişi dolayısıyla yaşanan sıkıntılar tam olarak giderilebilmiş değil. Özel sektör ve üniversitelerin daha yaygın bir şekilde ortak Ar-Ge projeleri yürütebilmeleri için hem mali süreci yönetebilecek hem de aradaki iletişimi kolaylaştıracak ara yüzlere ihtiyaç var. Bununla beraber üniversitelerin mali ve idari özerkliğe sahip olması, yaratıcılık ve yenilikçiliğin gelişebilmesinin ön koşulu olarak önem taşımaktadır. Yapılan araştırmalar, küresel liglerde başarılı olan üniversitelerin, özerklik açısından en iyi konumda

olan üniversiteler olduğunu göstermektedir. Ülkemizde yükseköğretim kurumlarının vizyon ve misyonlarını gerçekleştirebilmeleri ve küresel rekabete katılabilmeleri için Avrupa’da ve dünyada rekabet ettikleri üniversitelerde mevcut olan özerklik düzeyine ulaşmaları önem taşımaktadır.

Radikal yenilikler yaratabilecek Ar-Ge yatırımlarının, geri dönüşü uzun vadeli olan ve risk taşıyan yatırımlar olduğu malumdur. Artık küresel pazarda rekabet edebilecek ürünleri geliştirebilmek için gereken teknoloji ve inovasyon faaliyetleri, firmaların tek başına, salt kendi imkanlarıyla kotarabilecekleri bir seviyenin ötesine geçmiş durumda. Gerek uluslararası platformda gerekse yurtiçindeki bilgi ve risk paylaşımını mümkün kılacak ortaklıklar üzerine yoğunlaşmalı, ‘açık inovasyon’ kavramını daha etkili bir şekilde kullanmalıyız. AB ülkeleri rekabet gücünü kaybetmemek için birlikte hareket ederek çerçeve programları başta olmak üzere çeşitli ortak araştırma politikaları ve bu doğrultuda ortak teknoloji üretim platformları oluşturdu. Bu faaliyetler için ortak fon kaynakları yarattılar. Ülkemizin bu ortaklıklarda daha aktif bir şekilde yer alması çok önemli bir bilgi ve risk paylaşımı fırsatını bize getirecektir.

Ülkemizde teknoloji ve inovasyon ortamının geliştirilmesi yolunda, rekabet öncesi işbirliklerinin artırılması, teknoloji geliştirme bölgelerinin hem akademiyle hem de firmalar arasında işbirliğini etkinleştirmesi, Ar-Ge teşvik mekanizmalarının daha verimli nasıl kullanılabileceği gibi konuların da geniş katılımlı bir ortamda değerlendirilmesi gerekiyor. Ar-Ge yatırım oranını hızla artırırken diğer yandan teknik altyapıdan hukuki altyapıya kadar geniş bir alanda kamu özel sektör işbirliği çerçevesinde yenilikçi adımlar atabilmeliyiz.

Bugün dünyanın önde gelen teknoloji firmalarına baktığımızda, çoğunun 20 seneden kısa bir süredir faaliyette olduğunu görüyoruz. İnovasyon da, girişimcilik de, yeni fikirlere açık, hatanın tolere edilebildiği, riski almayı teşvik eden ve araştırmadan uygulamaya geçişi mümkün kılan ortamlarda var olabiliyor. Böyle bir ortamda finansman çeşitleri de önem kazanıyor. Özellikle ‘tohum ya da çekirdek sermaye’, ‘mikro sermaye’ ve ‘iş melekleri’ gibi enstrümanların yeterli hale getirilmesi teknoloji ağırlıklı erken aşama girişimciler için büyük önem taşıyor.

Kısaca değinmeye çalıştığım gibi teknoloji ve inovasyonda yetkinleşme yolunda almamız gereken önemli bir mesafe var.

Bunun yanında bugün bir araya gelmemize vesile olan Teknoloji Ödülleri ile ülkemizin teknoloji üreten yenilikçi yüzü hepimizi umutlandırıyor. Teknoloji Ödülleri’nde yer almak, firmalar için, teknolojik üstünlüklerinin tescillenmesi anlamına geliyor. Rekabetin giderek zorlaştığı bir ortamda, ödüle başvurup başarılarını geniş bir kitleyle paylaşabilmek, firmalarımız için önemli bir fırsattır; kendilerini bu fırsattan yararlanmaya davet ediyoruz.